

Mötesanteckningar, 5 september 2019

Klockan 09.00 – 12.00. Plats Region Jönköpings län

Summering av mötet (punkt 9)

Klimatrådet ställde sig bakom:

1. Informationspunkter 1–4.
2. Föregående mötesanteckningar, den 19 juni, [läs här>>](#), [punkt 2](#)
  1. [Almedalen >>](#) föll ut väl där [Klimatmatchen stack ut >>](#).
  2. [Solelskampanjen >>](#) är på plats samt [Solsafari >>](#).
  3. [Effektlagret >>](#) är i drift enligt plan.
  4. [Klimatpriset >>](#), alla finalister är på banan.
  5. [Inspirationsmenyn >>](#) är framtagen.
  6. [Solbilsracet >>](#) är klart för start.
  7. [Klimatveckan >>](#) växer.
  8. [Klimatkampen >>](#) drar igång.
3. Rådet lämnade inga synpunkter gällande forskningsansatsningen inom media- och kommunikationsvetenskap. *Punkt 3.*
4. Vårt viktigaste livsmedel – vatten Rådet gav fokusgruppen för klimatanpassning i uppdrag att ta fram förslag på hur detta skulle kunna göras inklusive plan och målsättning framåt. *Punkt 4.*
5. Rådet lämnade inga synpunkter i arbetet med ny Klimat- och energistrategi för Jönköpings län. *Punkt 6*

1. Mötets öppnande

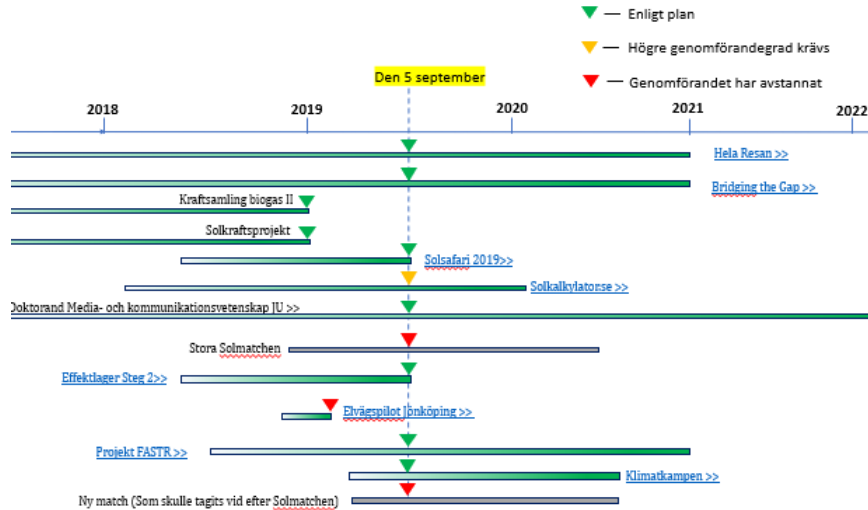
Ordföranden hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat. Dagens mötesanteckningar förs av Andreas Olsson. Inga synpunkter har framförts på dagordningen eller de fyra informationspunkterna, nedan, som skickats den 30 augusti.

INFORMATIONSPUNKTER

1. Processer och projekt

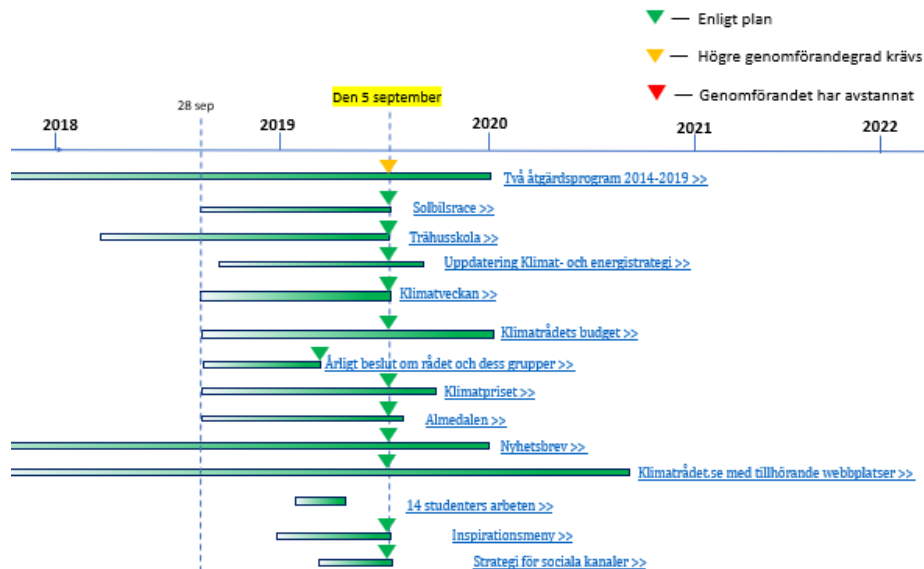
Inom ramen för Klimatrådet initieras, förankras och genomförs projekt samt att ett antal återkommande processer pågår, nuläge visualiseras nedan.

Större projekt som Klimatrådet bidrar till

Figur 1. Större projekt som Klimatrådet bidrar till, den 5 september 2019.

Större processer som Klimatrådet bidrar till

Figur 2. Större processer som Klimatrådet bidrar till, den 5 september 2019.

2. Kampanj Solel

- **Filmer**, Varje organisation går ut i sina kanaler med valfri eller alla tre filmer. Filmerna finns här:
  - [Solkraft – gå mot strömmen](#)
  - [Solkraft – först till kvarn!](#)
  - [Solkraft - din lokala kraftkälla](#)
- **Print**, [finns här >>](#) se exempel [Solsafaribroschyren här >>](#) som finns att tillgå på [solsafari.se](#)

3. **Årlig utvärdering** av rådet och dess grupper görs under hösten för återkoppling vid rådsmötet i november.

Nya projektansökningar, Klimatrådet finns med i en nya ansökan till Energimyndigheten (JU ansvarig med inriktning *energibolag och samverkan*)

2. Uppföljning föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar från den 19 juni har skickats ut och gicks igenom på mötet. Rådet orienterades kort om genomförda satsningen på Almedalen, Klimatveckans status, Invigning effektlager, Klimatpriset, Klimatkampen, Inspirationsmenyn och att Solelskampanjen är på plats:

Almedalen

Sedan 2017 deltar Klimatrådet på Almedalen för att bidra till att öka kunskapen om fördelarna med samverkan, öka dialogen med aktörer utanför länet samt synliggöra goda exempel från Jönköpings län. 2019 års deltagande såg ut såhär:

Den 1 juli

- Klimatråd utgör tvärssektoriella motorer – vilka hinder kan vi tillsammans överbrygga? [Programmet >>](#)
- Klimatmatchen – hur ser egentligen vinnarna ut? [Programmet >>](#)

Den 2 juli

Leker vi med elden när vi bygger höga trähus? Arrangör Länsförsäkringar AB. [Programmet >>](#)

Den 4 juli

Är det rätt att bygga i trä? Arrangör OBOS, [Programmet >>](#)

Klimatveckans status

Klimatveckan arrangerades av Klimatrådet för sjätte året i rad, kostnadsfritt, öppet och tillgängligt för alla. Klimatveckan möjliggörs av många privatpersoner och långt över 100 olika organisationer.

- 60 programpunkter.
- Över 200 arrangörer.
- 7 dagar i hela Jönköpings län
- Tusentals besökare.

Inspirationsmenyn

Sedan 2017 har Klimatrådet intensifierat arbetet med att lyfta fram fördelarna med den svenska maten. Nedan sammanfattas alla satsningar som Klimatrådet gör för att få upp klimatsmart mat på bordet.

Inspirationsmeny 2019 [här>>](#)

Solelskampanjen

Filmer, Varje organisation går ut i sina kanaler med valfri eller alla tre filmer.

Filmerna finns här:

- [Solkraft – gå mot strömmen](#)
- [Solkraft – först till kvarn!](#)
- [Solkraft - din lokala kraftkälla](#)

Print, [finns här >>](#) se exempel [Solsafaribroschyren här >>](#) som finns att tillgå på [solsafari.se](#)

Mötesanteckningarna [här>>](#) lades därefter till handlingarna.

3. Forskning klimatsamverkan

Otto Hedenmo, JU, presenterade gav en uppdatering av forskningsprojektet i klimatsamverkan som är samfinansierat av JU och Klimatrådet, [läs mer här >>](#).

Sammanfattningsvis:

- Under våren 2019 har en forskningsplan skrivits och en litteraturstudie påbörjats för att rama in tidigare forskning.
- Empiriskt material samlas in under hösten 2019/våren 2020.
- Projektet presenterades på kommunikationskonferensen [Nordmedia 2019>>](#), där intresset var stort.
- Flera pilotstudier genomförs just nu för att avgöra hur projektet ska samla in material – bl.a. intervjuer, workshopar i [Almedalen>>](#) och på [Klimatveckan>> den 4 september](#).
- En forskningsansökan har skickats in till Energimyndigheten för att involvera än fler forskare, besked i september.

Forskningssamverkan gagnar och underlättar även samverkan med studenter, som ges goda förutsättningar att genomföra olika typer av vetenskapliga arbeten och praktik. 14 studenter genomförde under våren arbeten, [läs mer här >>](#), kopplade till Klimatrådet och planering pågår för våren 2020.

Rådet tackade för återkopplingen och ser fram emot att kontinuerligt ta del av arbetet.

4. Vårt viktigaste livsmedel – vatten

Sofia Irevall, som under våren läst sista året på Internationellt Arbete vid JU, presenterade uppsatsen med inriktning på hur kommuner i Jönköpings län kommunicerade med sina medborgare kring konsumtionen av dricksvatten – i samband med de låga grundvattennivåerna. Ett arbete som även [uppmärksammades i VN>>](#)

Resultaten, [som finns i sin helhet här>>](#), visar att kommunerna skulle gynnas av att arbeta mer förebyggande och genom andra sätt än klassisk informations spridning. Mycket av dagens kommunikativa arbete kring dricksvattenanvändning uppstår först när en kritisk situation tar vid. Vi ser ett behov av mer förebyggande arbete och ökad kunskapsspridning för medborgare i Jönköpings län kring just dricksvatten och hur man ska hantera vårt viktigaste livsmedel - vatten.

	Värnamo municipality	Eksjö municipality	Habo municipality	Mullsjö municipality	Jönköping municipality
Commitment	✘	✘	✘	✘	✘
Goal setting	✘	✘	✘	✘	✘
Information	●	●	●	●	●
Modeling	●	●	✘	✘	✘
Feedback	✘	●	✘	✘	✘
Reward	✘	✘	✘	✘	✘
Prompts	✘	✘	✘	✘	✘

Figur 1. Kommunikationsmodell för att jämföra kommunernas kommunikativa arbete.

Inriktningsbeslut

Rådet ser flera möjligheter att ta resultaten vidare och gav fokusgruppen för klimatanpassning i uppdrag att ta fram förslag på hur detta skulle kunna göras inklusive plan och målsättning framåt.

5. Klimatanpassning - det räcker inte att begränsa utsläppen

Jörgen Olofsson introducerade kort området och klimatanpassning är sedan bildandet av Klimatrådet avgörande för att stå starka och möta utmaningarna med ökade utsläpp och ett förändrat klimat. Det räcker inte att begränsa (eller snarare kapa) utsläppen - vi måste också klimatanpassa alla delar av samhället. Jörgen lämnade över ordet till Lena Strömbäck, SMHI, samt Andrea Geyer-Scholz, Smart Cities Consulting som gav en inblick i arbetet på EU-nivå, dels att EU kommissionen är angelägen om att vi på det lokala planet planerar för framtida ändrade klimatförutsättningar dels vikten av att visa lokala

klimatutmaningar och lösningar där projekt CLARITY bidrar <http://clarity-h2020.eu/>. Vidare finns planeringsverktyg (<https://myclimateservices.eu/>) för att underlätta för planerare och beslutsfattare att bygga rätt städer för framtiden.

6. Lägesuppdatering ny klimat- och energistrategi

Caroline Jarlback presenterade processen hittills, remissvaren samt arbete framåt. Sammanfattningsvis är inriktningen fortsatt att:

- Senast 2045 är de totala utsläppen av växthusgaser från Jönköpings län lägre än 1 ton per invånare och år.
- Senast 2045 producerar Jönköpings län mer energi än vi använder. Energin vi producerar är förnybar och mängden är minst 10 000 GWh/år.
- Klimatförändringarna möts aktivt i Jönköpings län genom att skapa ett samhälle som minskar sårbarheter och tillvaratar möjligheter för ett varmare, torrare och blötare län.

Remissvaren gav följande återkoppling:

- Minskat fokus på Trähusbyggande vore mer framkomligt.
- Tydligare koppling till Agenda 2030 och tydligare ansvarsfördelning.
- Inkludera negativa utsläpp (upptag av växthusgaser).
- Kommentarer angående kommande åtgärdsprogram.
- Framgångsfaktor att framtagandet skett i samverkan, överlag rätt fokusområden.
- Hur kopplar de olika målen till de nationella och räcker områdesmålen för att uppnå de övergripande målen?
- Risk för att strategin blir orealistisk då vissa beslut/initiativ sker på högre nivåer.
- Landsbygdsperspektivet saknas, främst inom Samhällsplanering.

Strategin kan komma att påverka Klimatrådets fokusgrupper kontra strategins fokusområden. Som det är nu speglar fokusgrupperna inte helt strategins nuvarande sju fokusområden. Kommande åtgärdsprogram som ska tas fram är Anpassning till ett förändrat klimat samt Minskad klimatpåverkan.

Rådet tackade för återkopplingen och en diskussion följde där bland annat trähusfrågan lyftes. I övrigt inga synpunkter eller tillägg för den fortsatta processen.

7. Övrigt

Inget.

8. Summering

Se förstasida.

9. Mötet avslutas

Ordföranden framförde ett tack till Länsförsäkringar som stod värd för mötet, alla föredragande och hälsade alla varmt välkomna till nästa möte den 5 september då rådet har förmånen att vara hos Regionen.

Vid anteckningarna
Andreas Olsson

Justerare
Ordförande Helena Jonsson

Närvarande den 5 september 2019

Helena Jonsson, ordförande	Landshövding
Beata Allen	Aneby kommunstyrelse
Carl-Johan Lundberg	Region Jönköpings län
Stefan Gustafsson	Sävsjö kommunstyrelse
Olle Strandsäter	Skanska Sverige AB
Carina Jonsson	Gislaveds kommunstyrelse
Cecilia Löf	Atteviks
Kristine Hästmark	Gnosjö kommunstyrelse
Joacim Brobäck	Träcentrum
Fredrik Georgsson	Castellum AB
Patrik Lägermo	Cybercom
Mona Forsberg	Jönköpings kommunstyrelse
Anders Gotte	RISE Swecast
Dan Ljungström	Vetlanda kommunstyrelse
Anders Friberg	LRF
Johan Thor	Friskis & Svettis
Patrik Cantby	Nässjö Affärsverk
Tommy Frits	TOSITO
Anneli Wirtén	Länsstyrelsen
Malin Classon	Värnamo Energi
Jane Ydman	Region Jönköpings län
Reine Johansson	HSB Göta

ADJUNGERADE

David Ekbäck	LRF, <i>Förnybar energi, Jord- och skogsbruk</i>
Henrik Brodin	Södra, <i>Transporter och Planering</i>
Johan Virdung	Värnamo kommun, <i>Klimatanpassning</i>
Gisela Brumme	Vetlanda kommun, <i>Energieffektivisering konsumtion och livsstil</i>
Andreas Olsson	Länsstyrelsen, <i>Beredningsgruppen</i>
Lydiga Olofsson	Energikontor Norra Småland

PROGRAMPUNKT

Sofia Irevall	<i>Punkt 4</i>
Magnus Sannebro	Stockholms stad, <i>punkt 5</i>
Måns Lindell	Länsstyrelsen, <i>punkt 5</i>
Jorge Amorim	SMHI, <i>punkt 5</i>
Lena Strömbäck	SMHI, <i>punkt 5</i>
Andrea Geyer-Scholz	Smart Cities Consulting, <i>punkt 5</i>
Yeshewatefa Hundecha	SMHI, <i>punkt 5</i>
Anna Åkesson	WSP, <i>punkt 5</i>
Robert Burman	Region Jönköpings län, <i>punkt 5</i>
Caroline Jarlback	Länsstyrelsen, <i>punkt 6</i>

ÖVRIGA

Catarina Kristensson
Karin Hermansson
Jörgen Olofsson
Maria Cannerborg
Jesper Agrelius
Leif Andersson

Länsstyrelsen
Länsstyrelsen
Länsstyrelsen, sekreterare fokusgrupp Klimatanpassning
Region Jönköpings län, beredningsgruppen
Länsstyrelsen
Region Jönköpings län